

Νέα Ελληνικά

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1: Μπορούμε να γίνουμε εξαιρετικοί Έλληνες!

Ο διαφημιστής Πίτερ Οικονομίδης είναι Έλληνας από τη Νότια Αφρική. Ο Έλληνας του Στιβ Τζομπς συνάντησε για πρώτη φορά τον συνιδρυτή της Apple τον Αύγουστο του 1997. Ο Έλληνας από τη Νότια Αφρική με την καμπάνια με τίτλο «**Apple: Think different**», με πρωταγωνιστές στο περίφημο σποτ από τον Αϊνστάιν και τη Μαρία Κάλλας μέχρι τον Τζον Λένον και τον Τσάρλι Τσάπλιν, τα κατάφερε. Ο άνθρωπος που επινόησε για λογαριασμό του ΕΟΤ το: **Ελλάδα, «Εκλεκτή των θεών»** («*Chosen by the gods*»), έστησε μία καμπάνια: «**Δώστε μία ευκαιρία στην Ελλάδα**» (*Give Greece a Chance*), στηριγμένη σε στοιχεία και αριθμούς σχετικά με την προσπάθεια ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας, ζητώντας χρόνο και συμπάθεια απέναντι σε μία χώρα που δοκιμάζεται σκληρά.

- Θα ήθελα να ξεκινήσουμε από την πιο απλή ερώτηση που σίγουρα έχει περάσει από το μυαλό του καθένα. **Γίνεται η Ελλάδα να τα καταφέρει;**

Είναι μία μικρή ερώτηση αλλά σηκώνει πολλή κουβέντα. Θα ξεκινήσω λέγοντας πως κατά την άποψή μου δεν έχει υπάρξει καλύτερη στιγμή για την Ελλάδα. Να σας εξηγήσω τι εννοώ με αυτό. Είναι γεγονός πως ως χώρα είμαστε πολύ αγαπητοί στον κόσμο. Και υπάρχει λόγος. Δες έξω τον ήλιο, δες τι έχουμε εδώ, αλλά είναι και τα αρχαία, η κουλτούρα μας, το φαγητό μας και βέβαια οι Έλληνες, ας μην το ξεχνάμε αυτό. Και φαντάζεσαι όλα αυτά που λέμε όταν μιλάμε για θάλασσα, τις εικόνες, τις Κυκλάδες, την αρχιτεκτονική, αυτό είναι ένα πολύ ελκυστικό πράγμα. Αλλά αυτά δεν είναι καρτ ποστάλ. Πίσω από όλα αυτά κρύβεται και το ήθος που έχουμε ως λαός. Αυτό είναι το πιο ελκυστικό πράγμα από όλα. Είναι οι Έλληνες. Αυτό είναι το περιβάλλον μας αλλά είμαστε κι εμείς κομμάτι του.

Δε θα γίνουμε ποτέ καλοί Γερμανοί. Ξέχνα το! Αλλά μπορούμε να γίνουμε εξαιρετικοί Έλληνες! **Κατά την άποψή μου, αυτή η κρίση δεν είναι οικονομική κρίση, είναι κάτι άλλο. Είναι κοινωνική κρίση, είναι κρίση αυτοπεποίθησης, είναι κρίση ταυτότητας, είναι κρίση του να είσαι αυτός που είσαι και να μην προσπαθείς να γίνεις κάτι άλλο, να μην το πιέζεις να γίνεις κάτι άλλο.** Δε θα γίνουμε καλοί Γερμανοί. Δεν υπάρχει περίπτωση. Δεν το έχουμε μέσα μας. Έχουμε κάτι άλλο που είναι πολύτιμο και είναι πολύ σπάνιο πράγμα: φιλότιμο, φιλοξενία, αγάπη για τη ζωή. Εμείς νιώθουμε αυτά τα πράγματα. Ο κόσμος ολόκληρος τα έχει ανάγκη. Ζούμε σε έναν κόσμο που λειτουργεί πολύ με τη λογική αλλά εμείς έχουμε και κάτι άλλο πιο σπουδαίο: μία τρέλα, την αγάπη για τη ζωή. Είμαστε ανθρωπίνου σε ό,τι κάνουμε. Έτσι είμαστε. Ας κρατήσουμε αυτό. Και αν το βάλουμε αυτό μαζί με την τεχνογνωσία, θα κάνουμε σπουδαία πράγματα.

- **Τι ήταν αυτό που πήγε τόσο λάθος με την Ελλάδα;**

Θα σου πω τι νομίζω εγώ. Δούλεψα στην Ελλάδα στο παρελθόν, έφυγα από εδώ το 1992 και πήγα στο Μεξικό. Άφησα πίσω μου μία Ελλάδα έτοιμη να μπει στην Ευρώπη. Θέλαμε πολύ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟ

Προτεινόμενα Θέματα Γ' ΕΠΑ.Λ.

ΓΕΠ3

να αφήσουμε λίγο πίσω μας την ανατολική μας πλευρά. Γύρισα το 1999 και είδα μία άλλη χώρα. Με Μερσεντές παντού και Πόρσε, ξαφνικά άλλο πράγμα Prada, Gucci...

- **Ανεβήκαμε...**

Ανεβήκαμε! Γυρίσαμε την πλάτη μας σε αυτό που είμαστε. Μετά ήρθε η Ολυμπιάδα του 2004. Και θυμάμαι εδώ αυτές τις μέρες, ήταν απίστευτο. Είχαμε και το Euro, απίστευτα χρόνια. Φτιάξαμε για την Ελλάδα το International Broadcasting Center (Διεθνές Ραδιοτηλεοπτικό Κέντρο). Ήταν τότε το πιο σύγχρονο κέντρο για την ραδιοτηλεοπτική κάλυψη γεγονότων στον κόσμο. Τι έγινε αυτό; Εμπορικό κέντρο. Χάσαμε όλο αυτό το πράγμα για να **δημιουργήσουμε** ένα εμπορικό κέντρο; Να πάμε να ψωνίζουμε. Αυτό είναι το πρόβλημα. Αυτό που θέλαμε ήταν να καταναλώνουμε. Και **ξαφνικά** βρεθήκαμε χωρίς λεφτά. Ζήσαμε τόσο καλά τότε, και ξαφνικά... μιζέρια. Το χάσαμε εκεί, εντελώς. Χάσαμε την έννοια του «**Είμαι Έλληνας**».

- **Σε τι πιστεύετε ότι θα μπορούσε κάποιος να επενδύσει στην Ελλάδα;**

Κοίτα, είναι γεγονός ότι κάποιος που έρχεται εδώ λέει: "Nice place to visit but I wouldn't want to invest" (Ωραίο μέρος να επισκεφθείς, αλλά δε θα επένδυα εδώ). Αλλά αν δούμε την αφήγηση πίσω από το καρτ ποστάλ που βλέπει ο άλλος θα βρει λόγους να επενδύσει εδώ. Παράδειγμα, ο καθένας που έρχεται εδώ κι έχει σχέση με τη θάλασσα ονειρεύεται να πάει να κάνει ιστιοπλοΐα στο Αιγαίο. Δε σκέφτεται τις **ευκαιρίες** που έχει να επενδύσει σε μαρίνες. Το μυαλό του δεν πάει εκεί, πάει στις διακοπές. Πρέπει εμείς να **κατευθύνουμε** την αφήγηση προς τα εκεί. Δεν το κάνουμε αυτό. Δεν προμοτάρουμε τον εαυτό μας πέρα από το old time classic, που είναι η Ελλάδα.

- **Γιατί; Δεν υπάρχουν οι άνθρωποι να το κάνουν αυτό;**

Νομίζω πως εδώ φταίει και κάτι άλλο. **Είμαστε ως λαός ο καθένας για τον εαυτό του. Δεν είμαστε ομαδικοί. Και για να μπούμε όλοι στην ίδια αφήγηση είναι πολύ δύσκολο πράγμα.** Και βλέπω ότι πέρα από τον τουρισμό, που όλοι γνωρίζουμε ότι είναι πολύ σημαντικό προϊόν για την Ελλάδα, δεν προμοτάρουμε τον εαυτό μας με τον σωστό τρόπο κατά την άποψή μου. Το old time classic δεν είναι κάτι που μαγνητίζει αυτόν που θέλει να κάνει δουλειά εδώ. Το old time classic «**μιλάει**» σε αυτόν που θέλει να κάνει διακοπές εδώ. Δε λέω ότι είναι κακό. Αλλά υπάρχουν τόσα άλλα.

Και κάτι άλλο φταίει νομίζω: Έχουμε μία τάση να λέμε ότι δε φταίμε εμείς, φταίει ο άλλος. Άρα, κάποιος άλλος θα μας σώσει, όχι εμείς. Και το χειρότερο είναι που λέμε: «**Ο Θεός βοηθός**». Τι να βοηθήσει ο Θεός; Εμείς πρέπει να το κάνουμε. Όλα ξεκινούν από εμάς. Από τον καθένα ξεχωριστά. Ας μην περιμένουμε να φτιαχτεί το περιβάλλον, να φτιαχτεί η κυβέρνηση, να φτιαχτεί το ένα το άλλο, όχι! Μπορούμε, μπορούμε. Αρκεί να έχουμε όραμα, αισιοδοξία και να γνωρίζουμε ότι αυτό δε θα γίνει αύριο και με τη μία. Θέλει δουλειά, που σημαίνει ότι θέλει και πάθος. Κανείς άλλος δε θα μας βγάλει από την κρίση. Μην περιμένουμε από κανέναν. Δεν υπάρχει περίπτωση. Είναι στα χέρια μας, και μόνο στα χέρια μας. Η αδράνεια και η ηττοπάθεια που μας έχει καταβάλει εν καιρώ κρίσης είναι ο μεγάλος μας εχθρός.

Θέλω να πω και πάλι κάτι: Ας μην ξεχνάμε και ίσως πρέπει να ξανα-ανακαλύψουμε αυτό που είμαστε. Να είσαι Έλληνας σημαίνει ότι καταλαβαίνεις την ανθρωπινή αξία. Έχουμε λέξεις στη γλώσσα μας που εκφράζουν μία κουλτούρα απίστευτα ανθρωποκεντρική. Και δεν πρέπει να γυρνάμε την πλάτη μας σε αυτό. Πρέπει να το πάρουμε και να το αξιοποιήσουμε, σαν ένα κομμάτι από το DNA μας, είναι το ήθος μας.

Πηγή *Newsbeast*, Συνέντευξη του Π. Οικονομίδη λίγο πριν πετάξει για L.A. για το «*Make-A-Wish International*», του οποίου είναι Πρόεδρος, 04.02.2017, (Διασκευή)

Δραστηριότητες

A1. Να παρουσιάσεις **συνοπτικά** τις αρετές του Νεοέλληνα σύμφωνα με τον συνεντευξιαζόμενο σε 60 λέξεις περίπου.

Μονάδες 10

A2. Να χαρακτηρίσεις ως Σωστές ή Λανθασμένες τις παρακάτω προτάσεις σύμφωνα με το νόημα του κειμένου. Να τεκμηριώσεις τις απαντήσεις σου με αναφορές στο κείμενο:

α. Η στιγμή οικονομικής κρίσης είναι στιγμή ευκαιρίας για την Ελλάδα.

β. Ο Έλληνας πρέπει να αποκτήσει κουλτούρα Γερμανού, αν θέλει να βγει από την κρίση.

γ. Η οικονομική κρίση απορρέει από μια βαθύτερη κοινωνική κρίση.

δ. Ο Νεοέλληνας στην πορεία απώλεσε την πολιτιστική του ταυτότητα.

ε. Ο τουρισμός είναι ο μόνος τρόπος ανάπτυξης σε μια νησιωτική χώρα όπως η Ελλάδα.

Μονάδες 10

A3. Ο συνεντευξιαζόμενος στην 1^η παράγραφο κάνει εκτενή χρήση **παραδειγμάτων**. Ποια είναι αυτά και πώς υπηρετούν τον στόχο του;

Μονάδες 5

A4. i. Ο συνεντευξιαζόμενος κάνει συχνή χρήση **ξένων λέξεων/ εκφράσεων**. Να εντοπίσεις ένα(1) παράδειγμα και να εξετάσεις αν ανταποκρίνεται στην επικοινωνιακή του πρόθεση.

ii. Τι δηλώνουν τα **εισαγωγικά** σε καθεμιά από τις παρακάτω περιπτώσεις. Να εξετάσεις πώς ανταποκρίνονται κάθε φορά στην επικοινωνιακή πρόθεση του συνεντευξιαζόμενου:

α. «Είμαι Έλληνας»

β. «ο Θεός βοηθός»

Μονάδες 5

A5. Στηριζόμενος στο Κ1, σε ένα άρθρο 250 λέξεων να εξηγήσεις γιατί «η ελληνική κρίση δεν είναι οικονομική κρίση, είναι κάτι άλλο. Είναι κοινωνική κρίση, είναι κρίση αυτοπεποίθησης, είναι κρίση ταυτότητας, είναι κρίση του να είσαι αυτός που είσαι και να μην προσπαθείς να γίνεις κάτι άλλο, να μην το πιέζεις να γίνεις κάτι άλλο» και να προτείνεις δύο τρόπους εξόδου από αυτή.

Μονάδες 20

Β. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΚΕΙΜΕΝΟ 2: «Με τον τρόπο του Γ.Σ.»

Στο ποίημα τα αρχικά παραπέμπουν στο όνομα του ποιητή. Το ποίημα αναπτύσσεται με τη μορφή περιδιάβασης σε τουριστικούς και αρχαιολογικούς τόπους της Μεσοπολεμικής Ελλάδας και εστιάζει στα αισθήματα αλλοτρίωσης, απραξίας και στασιμότητας.

Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει

Στο Πήλιο μέσα στις καστανιές το πουκάμισο του Κενταύρου
γλιστρούσε μέσα στα φύλλα για να τυλιχτεί στο κορμί μου
καθώς ανέβαινα την ανηφόρα κι η θάλασσα μ' ακολουθούσε
ανεβαίνοντας κι αυτή σαν τον υδράργυρο θερμομέτρου
ως που να βρούμε τα νερά του βουνού.

Στη Σαντορίνη αγγίζοντας νησιά που βουλιάζαν
ακούγοντας να παίζει ένα σουραύλι¹ κάπου στις αλαφρόπετρες
μού κάρφωσε το χέρι στην κουπαστή
μια σαΐτα τιναγμένη ξαφνικά
από τα πέρατα μιας νιότης βασιλεμένης.

Στις Μυκήνες σήκωσα τις μεγάλες πέτρες και τους θησαυρούς των Ατρείδων
και πλάγιασα μαζί τους στο ξενοδοχείο της «Ωραίας Ελένης του Μενελάου».
Χάθηκαν μόνο την αυγή που λάλησε η Κασσάνδρα
μ' έναν κόκορα κρεμασμένο στο μαύρο λαιμό της.
Στις Σπέτσες στον Πόρο και στη Μύκονο
με χτίκιασαν² οι βαρκαρόλες³.

Γιώργος Σεφέρης, Ποιήματα, Ίκαρος (απόσπασμα)

¹σουραύλι: φλογέρα

²χτίκιασαν: ταλαιπώρησαν, βασάνισαν

³βαρκαρόλες: τραγούδια που συνηθίζουν οι βενετσιάνοι γονδολιέρηδες

Δραστηριότητες

B1. Ποιο είναι το θέμα του ποιήματος;

Μονάδες 10

B2. «Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει». Να σχολιάσεις τον στίχο σε 50 λέξεις.

Μονάδες 10

B3. Να αιτιολογήσεις τις αναφορές σε ελληνικούς τόπους αξιοποιώντας τουλάχιστον δύο(2) κειμενικούς δείκτες.

Μονάδες 10

B4. Ποια συναισθηματική κατάσταση του ποιητικού υποκειμένου αποτυπώνει το παραπάνω ποίημα; Έχεις νιώσει ανάλογα συναισθήματα για τον τόπο σου; [150 λέξεις]

Μονάδες 20